

2013
18/02/2021

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de domnii deputați USR PLUS Filip Havârneanu, Miftode Marius Andrei, Cristian Brian și Daniel-Liviu Toda împreună cu un cu un grup de parlamentari USR PLUS, AUR (**Plx. 283/2021**)

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea art. 3 și art. 5 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.133/2000 privind învățământul universitar și postuniversitar de stat cu taxă, peste locurile finanțate de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul informării

studentilor cu privire la cuantumul taxei și la numărul minim de locuri cu 3 luni înainte de începerea admiterii, iar cuantumul taxei să rămână nemodificat pe toată perioada școlarizării, exceptând indexarea în funcție de rata inflației.

II. Observații

1. Fără a tăgădui oportunitatea stabilirii unui cadru predictibil în ceea ce privește taxele de școlarizare aferente ciclurilor de învățare, în lipsa consultării organismelor consultative¹ ce au competențe a se pronunța pe aspectele vizate de prezenta propunere legislativă, s-ar putea pune în discuție afectarea principiului autonomiei universitare consacrat de art. 32 alin. (6) din *Constituția României, republicată*.

După cum s-a reținut, în mod constant, în jurisprudența Curții Constituționale, „*Legea fundamentală a consacrat prin art. 32 alin. (6) principiul autonomiei universitare, fără să definească însă această noțiune, de unde, văzând și prevederile alin. (5) ale aceluiași articol, în conformitate cu care învățământul de toate gradele se desfășoară în condițiile legii, rezultă că legiuitorul constituant a lăsat legiuitorului ordinar libertatea de a stabili elementele autonomiei universitare și condițiile în care aceasta se exercită.*”

De asemenea, prin *Decizia nr. 731 din 7 mai 2009*, Curtea a statuat în sensul că prevederile constituționale „*consacră și garantează o singură formă de autonomie, și anume cea universitară, indiferent că este vorba de învățământul superior de stat sau de învățământul superior particular, autonomie al cărei conținut trebuie să fie identic în ambele cazuri.*” În aceste condiții și având în vedere faptul că aceste instituții fac parte din sistemul național de învățământ, Curtea a constatat că „*principiul constituțional al autonomiei universitare trebuie să se reflecte, în egală măsură, în organizarea și funcționare procesului de învățământ în statutul cadrelor didactice, în promovarea în funcție a acestora, în norma didactică, etc.*”

Este indubitabil faptul că autonomia universitară nu înseamnă independența instituțiilor de învățământ superior (nici măcar a celor particulare) și nici nu implică existența unei autonomii de reglementare

¹ Din această perspectivă, arătăm că instrumentul de prezentare și motivare ar trebui să reflecte rezultatul consultărilor derulate

și de decizie a acestora în afara cadrului legal, care este general obligatoriu. „*Autonomia universitară nu este un drept absolut, ci presupune anumite limite*” a reținut Curtea Constituțională în *Decizia nr. 164/2010*. Or, potrivit art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, „*În România, respectarea Constituției a supremației sale și a legilor este obligatorie*” și, pe cale de consecință, autonomia universitară nu se poate exercita decât cu respectarea legilor cu caracter general și cu valabilitate pe întregul teritoriu al țării.

În *Decizia Curții Constituționale nr. 75/1995* s-au analizat anumite prevederi ale *Legii învățământului nr. 84/1995* referitoare la autonomia universitară în plan financiar, respectiv „*În plan financiar, autonomia universitară se realizează ca drept de gestionare, potrivit legii și răspunderii personale, a fondurilor alocate de la buget sau provenite din alte surse, inclusiv a veniturilor realizate din taxele în valută de la studenți și cursanți străini, potrivit criteriilor stabilite de comun acord cu Ministerul Învățământului*”. Astfel, s-a reținut că în ansamblul prevederilor legale rezultă conjugarea principiului sistemului unitar de finanțare, de la bugetul de stat, a unităților de învățământ, cu principiul descentralizării gestionării fondurilor alocate.

La acest moment, în *Legea educației naționale nr. 1/2011* la art. 123 în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (6) din *Constituția României, republicată*, se arată că autonomia universitară este garantată prin Constituție.

Instituțiile de învățământ superior se organizează și funcționează independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase.

Autonomia universitară dă dreptul comunității universitare să își stabilească misiunea proprie, strategia instituțională, structura, activitățile, organizarea și funcționarea proprie, gestionarea resurselor materiale și umane, cu respectarea strictă a legislației în vigoare.

De asemenea, la art. 119 este prevăzut că în instituțiile de învățământ superior de stat, învățământul este gratuit pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern și cu taxă. Cuantumul taxei este stabilit de către senatul universitar, conform legii. Instituțiile de învățământ superior au autonomie în stabilirea cuantumului taxelor și au obligația să le comunice tuturor celor interesați, inclusiv pe site-ul universității.

2. Condițiile generale pentru organizarea și funcționarea învățământului superior din România, aspecte precum capacitatea de școlarizare, cuantumul taxei de școlarizare, admiterea la studii universitare (licență, master, doctorat) sunt reglementate de *Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*.

Organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare (atât pentru locurile bugetate, cât și pentru cele cu taxă) se realizează în baza metodologiei proprii a universității, elaborată în concordanță cu misiunea proprie, strategia instituțională, precum și cu cerințele pieței forței de muncă și în baza *Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, master și de doctorat, aprobată anual prin ordin al ministrului educației* (în vigoare este *Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6102/2016 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu modificările și completările ulterioare*).

Condițiile de admitere sunt făcute publice în fiecare an, de către universitate, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea concursului de admitere.

De asemenea, instituția de învățământ superior semnează cu fiecare student/student-doctorand/cursant/cercetător post-doctoral înmatriculat la un program de studii un contract de studii universitare în concordanță cu prevederile regulamentelor de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare. Contractele de studii nu se modifică în timpul anului universitar.

În conformitate cu prevederile art. 119 alin. (1) și alin. (3) din *Legea nr. 1/2011*, în baza autonomiei universitare, cuantumul taxei de școlarizare este stabilit de către senatul universitar, iar instituțiile de învățământ superior au obligația să comunice tuturor celor interesați informațiile cu privire la condițiile de școlarizare, taxe, etc, inclusiv pe site-ul universității. Orice modificare a termenilor contractuali prevăzuți în contractul de studii, care include și informații referitoare la taxele de școlarizare, se efectuează în limitele autonomiei universitare, cu acordul părților.

Organizarea învățământului postuniversitar este reglementată în *Legea nr.1/2011 (Cap. IV)*, precum și prin *Ordinul ministrului educației naționale nr. 4750/2019 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și înregistrare a programelor postuniversitare de către*

instituțiile de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare.

Programele postuniversitare de formare și dezvoltare profesională și programele postuniversitare de perfecționare ale instituțiilor de învățământ superior acreditate se desfășoară în baza unui regulament propriu de organizare și desfășurare, aprobat de senatul universitar, în conformitate cu legislația în vigoare. Programele postuniversitare se pot organiza în regim cu taxă sau cu finanțare din alte surse.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Florin Vasile CIU

PRIM-MINISTRU

Domnului președinte al Camerei Deputaților